

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu “Eiropas rūpniecības politikas ārējā dimensija – vai ES tirdzniecības politikā tiešām ir ņemtas vērā Eiropas rūpniecības intereses?” (pašiniciatīvas atzinums)

(2011/C 218/05)

Ziņotājs: **Antonello PEZZINI** kgs

Līdzziņotājs: **Marcel PHILIPPE** kgs

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 2010. gada 16. septembrī saskaņā ar Reglamenta 29. panta 2. punktu nolēma izstrādāt pašiniciatīvas atzinumu par tematu

“Eiropas rūpniecības politikas ārējā dimensija — vai ES tirdzniecības politikā tiešām ir ņemtas vērā Eiropas rūpniecības intereses?”

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Rūpniecības pārmaiņu konsultatīvā komisija (CCMI) savu atzinumu pieņēma 2011. gada 4. aprīlī.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 471. plenārajā sesijā, kas notika 2011. gada 4. un 5. maijā (4. maija sēdē), ar 106 balsīm par, 2 balsīm pret un 3 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1 EESK pilnībā pievienojas ES prezidentvalsts Ungārijas paustajām bažām, ka “visā pasaulē notiek neticami straujas un dziļas pārmaiņas, un Eiropai jābūt spējīgai izturēt daudz spēcīgāku globālo konkurenci nekā agrāk”.

1.2 Komiteja aicina ES nekavējoties veikt saskaņotus un vienotus pasākumus saistībā ar ārējo dimensiju integrētā rūpniecības politikas stratēģijā, kas nodrošinātu Savienībai vadošo lomu tirdzniecības sistēmā un vienotu nostāju daudzpusējos un divpusējos tirdzniecības nolīgumos.

1.3 EESK uzskata, ka visiem dalībniekiem jānodrošina vienādi nosacījumi, lai konkurētu godīgas konkurences apstākļos un panāktu ilgtspējīgu un konkurētspējīgu ekonomisko un sociālo izaugsmi, pilnībā ievērojot starptautiskos ekonomikas, sociālos un vides standartus un ņemot vērā to, ka 2015. gadā 90 % no pasaules izaugsmes norisināsies ārpus ES un vienu trešo daļu no tās veidos Ķīna. Tādēļ ES tirdzniecības politikai jāatbalsta arī ES attīstības politika un jāņem vērā atšķirības tirdzniecības partneru vidū un sabiedrībā, sevišķi attīstības valstīs.

1.4 Komiteja uzskata, ka

— jāizveido kopēja spēcīgāka Eiropas pārvaldības sistēma, kas ļautu izmantot vienotā tirgus potenciālu, lai Eiropas rūpniecība atgūtu starptautisku vērienu;

— starptautiskā līmenī jāpauž vienots viedoklis;

— jānosaka saskaņota dalībvalstu rīcība.

1.5 Komiteja uzskata, ka ilgais darbs pie iekšējā tirgus izveidošanas, kas sākās 1988. gadā, jāturpina un jāizvērs, arī ieviešot Eiropas līgumtiesības uzņēmumiem, kas balstītas uz regulu, ar kuru izveido jaunu, progresīvu režīmu, uz kuru uzņēmumi var fakultatīvi atsaukties, slēdzot pārrobežu līgumus.

1.6 Komiteja uzskata, ka saglabāt Eiropas rūpniecības vadošo lomu pasaulē ir iespējams, ne tikai izmantojot inovāciju, pētniecību un jaunākās tehnoloģijas, bet arī izveidojot atbilstošas infrastruktūras un prasot pasaules tirgū piemērot lietpratīgu regulējumu, ar ko veicina tīrus un ilgtspējīgus ražošanas un izplatīšanas veidus.

1.7 Komiteja uzskata, ka īpaša uzmanība jāvelta Kopienas, valsts un reģionālā līmeņa pasākumiem cilvēkresursu nemitīgas izglītības un apmācības jomā, kā arī zināšanu izplatīšanai.

1.8 EESK iesaka vienmēr ņemt vērā Eiropas rūpniecības intereses un tās enerģiski aizstāvēt arī sarunās, skaidri, pārredzami un daudzveidīgi izmantojot visus pieejamos regulējuma instrumentus, tostarp tirdzniecības nolīgumus.

1.9 EESK uzsver, ka ir svarīgi uzņēmumiem nodrošināt viedu, prognozējamu un, galvenais, mazāk apgrūtināšu normatīvo sistēmu, kā arī radīt labāku uzņēmējdarbības vidi MVU.

1.10 Eiropas uzņēmumu interesēs ir, skaidri un pārredzami aizsargājot, nodrošināt nolīgumos un divpusējos kontaktos šādu aspektu iekļaušanu:

- starptautiskām konvencijām atbilstošus sociālos noteikumus, kas aizsargā darba ņēmējus,
- vides aizsardzības noteikumus,
- vides resursu izmantošanas ierobežojumus,
- energotaupības un klimata aizsardzības standartus,
- plašu ekomarķējuma izmantošanu,
- **EMAS** sertificēšanas kultūru,
- tehniski normatīvo standartu ievērošanu,
- rūpnieciskā un intelektuālā īpašuma aizsardzību,
- dažus efektīvus instrumentus tirdzniecības aizsardzībai un piekļuvei tirgiem un stratēģiskajām izejvielām, ņemot vērā abu pilsoniskās sabiedrības pušu bažas par resursu apsaimniekošanu,
- iniciatīvas MVU darbības atvieglošanai trešās valstīs,
- sociālā dialoga sistēmas un sistēmas, ar kurām pilsoniskā sabiedrība veic uzraudzību, arī izmantojot *ex ante* un *ex post* ietekmes novērtējumus, un
- augstu patērētāju aizsardzības līmeni.

1.11 EESK atbalsta 2010. gada decembra Eiropadomē Briselē izteikto viedokli par nepieciešamību "efektīvāk novērst ar globalizāciju saistītās problēmas un izmantot ar to saistītās iespējas, veicot ietekmes novērtējumus pirms tirdzniecības sarunu uzsākšanas, lai garantētu brīvu pieeju tirgiem, vienlīdzīgus tirdzniecības un konkurences apstākļus. ES tirdzniecības politikā visos gadījumos ir jāņem vērā nevienlīdzīgie apstākļi, kuros mūsu rūpniecībai bieži vien jākonkurē sociālo, vides, normatīvo u.c. apgrūtinājumu dēļ."

1.12 Komiteja aicina konkrēti īstenot Eiropadomes norādes "vēl vairāk uzlabot savas iekšpolitikas un ārpolitikas saskaņotību un savstarpēju papildināmību" (1).

1.13 Komiteja uzskata, ka ES ir jāattīsta konkurences priekšrocības, lai pasaules līmenī efektīvāk un stratēģiskāk aizsargātu savas intereses un palielinātu Eiropas ekonomikas un sociālā modeļa uzticamību.

(1) Sk. Eiropadomes 2010. gada 16. septembra secinājumu I pielikuma a) punktu.

2. Ievads

2.1 Rūpniecība kopumā, arī specializētie pakalpojumi, no kuriem atkarīga rūpniecība, un pakalpojumi, kas atkarīgi no rūpniecības, ir ļoti plaša nozare, kas veido aptuveni pusi no ES IKP — aptuveni 47 %.

2.2 Rūpniecība var dot šādu konkrētu ieguldījumu visas ekonomikas dinamiskākā izaugsmē:

— lielāka Eiropas produktivitāte,

— rūpniecības preču eksports (2),

— tehnoloģiju progress — vairāk nekā 80 % no ES privātā sektora izdevumiem pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai finansē ražošanas nozare.

2.3 Uzdevums nepieļaut deindustrializāciju nozīmē izmantot visas ES politikas virzībā uz mērķi atbalstīt rūpniecības izaugsmes un konkurētspējas potenciālu, galvenokārt atbalstot rūpniecības ārējo dimensiju.

2.4 Nav jāizveido izolēta politika, bet jāiekļauj rūpniecības konkurētspējas un ar to saistīto pakalpojumu jautājums visās ES politikās, sākot ar kopējo tirdzniecības politiku.

2.5 Brīva piekļuve tirgiem neapšaubāmi veicina nodarbinātības izaugsmi. Tomēr ES jāaktualizē sava stratēģija, lai labāk atbalstītu uzņēmumu darbības izvēršanu starptautiskā mērogā simetriskuma un savstarpīguma apstākļos, kuros visiem dalībniekiem ir nodrošināti līdzvērtīgi noteikumi.

2.6 Saskaņota pieeja būtu jāievieš daudzās nozarēs, kas var dot īpašu pievienoto vērtību:

— ES tirdzniecības politika nākotnē būtu jāiekļauj stratēģijā "Eiropa 2020". Tāpēc vajadzīgs konkrētu un efektīvu noteikumu kopums, kas izstrādāts ar mērķi

— atbalstīt atvērtus un vienlīdzīgus tirgus, pieprasot jaunajām tirgus ekonomikas valstīm ievērot tādus pašus noteikumus un respektējot mazāk attīstīto valstu vajadzības;

— aizsargāt rūpniecisko un intelektuālo īpašumu;

— izveidot jaunas un labāk integrētas zināšanas;

— radīt nelabvēlīgus apstākļus viltošanai;

— aizstāvēt sociālās tirgus ekonomikas vērtību un vairo izpratni par to (3),

(2) Aptuveni trīs ceturtdaļas no ES eksporta (avots — Uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektorāts).

(3) Sk. Lisabonas līguma 3. pantu.

- ierosināt un pieprasīt paaugstinātu vides kvalitātes aizsardzības un uzlabošanas līmeni, kā arī
  - popularizēt *euro* kā starptautiskās tirdzniecības valūtu.
  - Globālā tirgus atvēršanu un no tās izrietošo tarifu savstarpīgumu ļoti ierobežo beztarifu barjeras; jāpanāk, "ka tiek piemērotas mūsu tiesības saskaņā ar divpusējiem un daudzpusējiem nolīgumiem, un lai tiktu atvērti tirgi, kuri ir nelikumīgi slēgti" ⁽⁴⁾, lai nodrošinātu simetriskumu, savstarpīgumu un vienādus nosacījumus.
  - Būtu jāpārskata un jāpastiprina iniciatīvas, kas atbalsta MVU darbības izvēršanu starptautiskā mērogā. MVU eksporta īpatsvars ārpus iekšējā tirgus robežām patlaban ir mazāks nekā 15 %.
  - ES politikā būtu labāk jāizpēta, kā izmantot šādus citus līdzekļus darbības izvēršanai starptautiskā mērogā:
    - 1) ĀTI (ārvalstu tiešās investīcijas);
    - 2) tehnoloģiskā sadarbība;
    - 3) apakšuzņēmumu darbība.
  - Dalībvalstīm būtu jāattīsta spēcīgāks dialogs ar sociālajiem partneriem un visiem ekonomikas un sociālās jomas dalībniekiem.
  - Nodarbinātības jomā būtu jāatbalsta novatoriskas nozaru iniciatīvas pēc izmēģinājuma projektu parauga vadošajos tirgos.
- 2.7 Starptautiskā mērogā jānostiprina *euro* kā starptautiskās tirdzniecības valūtas loma gan attiecībā uz izejvielām, gan ražojumiem.
- 2.8 Straujā pasaules ekonomikas globalizācijas procesa un jauno tirgus ekonomikas valstu attīstības dēļ ES tirdzniecības politika ir pamatīgi jāpārskata, pilnībā ņemot vērā Eiropas rūpniecības intereses, lai tā spētu saglabāt un palielināt savu lomu globālā mērogā.
- 2.9 Vispārīgi runājot, ES rūpniecības politiku īsteno ar šādiem līdzekļiem:
- vispārīgi pasākumi ar mērķi attīstīt iekšējo tirgu;
  - ārējā tirdzniecības politika (antidempinga politika, divpusējas un daudzpusējas tirdzniecības sarunas, kas ietekmē atsevišķas rūpniecības nozares);
  - daudzas sociālās, reģionālās un vides rīcībpolitikas, kas vērstas uz cilvēkresursu attīstību;
  - konkurences politika ar juridiskiem instrumentiem tirgus nepilnību novēršanai un valsts atbalsta sniegšanai;
  - pētniecības un izstrādes politika;
  - inovācijas pasākumi;
  - Eiropas uzņēmumu sadarbības stiprināšana;
  - centieni veidot sociālo partneru dialogu un sadarbību, tostarp jaunattīstības valstīs, it īpaši, risinot sarunas par starptautiskajiem pamatnolīgumiem;
  - centieni īstenot vides politiku;
  - vērienīga un efektīva politika izglītības un apmācības jomā.
- 2.10 Tirdzniecība, ekonomika, reliģiju un kultūru dialogs, tāpat tautu labklājība, ir atkarīga no valstu, valdību un starptautisko organizāciju attiecību kvalitātes. Jāņem vērā arī atšķirīgie attīstības līmeņi un dažādās iespējamās pieejas kopīgu problēmu risināšanā.
- 2.11 Šajā atzinumā EESK vēlas pievērsties rūpniecības politikas ārējai dimensijai.
- 2.12 Ņemot vērā iepriekš minēto, rūpniecības politikai ir vadošā nozīme, arī pamatojoties uz neseno atziņu, ka jāatjauno rūpniecībai un uzņēmumiem pienācīgā galvenā loma.
- 2.13 Pamatiniciatīva "Rūpniecības politika globalizācijas laikmetā" ⁽⁵⁾ vajadzīga, lai noteiktu vairākas prioritātes uzņēmējdarbības vides uzlabošanai, īpaši MVU, un veicinātu stabila un ilgtspējīga rūpnieciskā pamata izveidošanu.
- 2.14 "Gudra, ilgtspējīga un integrējoša izaugsme" ⁽⁶⁾ ir saistīta ar daudzveidīgas un inovatīvas ražošanas nozares stiprināšanu, lai sekmīgi darbotos globālos tirgos.

3. Interesu un rīcības jomas saskaņotai ārējai dimensijai

3.1 Interesu un rīcības jomu, kas ietekmē Eiropas rūpniecības politikas ārējo virzību, ir daudz, bet EESK vēlas pievērsties šādām jomām:

— Eiropas stratēģija, lai piekļūtu izejvielām;

— MVU darbības izvēršana starptautiskā mērogā;

⁽⁴⁾ COM(2010) 612 galīgā redakcija, 4. punkts.

⁽⁵⁾ Sk. pamatiniciatīvu 10, COM(2010) 2020 galīgā redakcija.

⁽⁶⁾ Turpat.

- standartizācija un intelektuālā īpašuma tiesības;
- dialogs par reglamentējošiem jautājumiem;
- kopēja tirdzniecības politika;
- Savienības tēls un perspektīvas;
- nozaru iniciatīvas: vadošie tirgi un Eiropas platformas.

3.1.1 Piekļuve izejvielām. Droša un vienkārša piekļuve izejvielām ir infrastruktūru pamats un rūpniecības attīstības priekšnoteikums. ES iniciatīvas nepieciešamas šādos nolūkos:

- novērst esošos izkropļojumus un izveidot jaunus noteikumus un nolīgumus attiecībā uz piekļuvi izejvielām, it īpaši enerģijas avotiem;
- prasīt pielikt nemītīgas pūles, lai garantētu, tostarp arī PTO līmenī, ka ražotājvalstis ievēro obligātos vides un sociālos standartus;
- uzlabot apstākļus ilgtspējīgai izejvielu ieguvei Eiropā;
- atbalstīt Eiropas vai valstu otrreizējas pārstrādes ķēdes, lai mazinātu resursu izšķērdēšanu, izveidotu darba vietas ar augstu pievienoto vērtību un ierobežotu ieguves procesu sociālo ietekmi un ietekmi uz vidi;
- veicināt resursu efektīvu izmantošanu un otrreizējo izejvielu izmantošanu;
- atbalstīt par izejvielu pārvaldību atbildīgās iestādes un institūcijas tajās jaunattīstības valstīs, kurās ir šāda veida resursi;
- atbalstīt jau notiekošos pētījumus par enerģijas ieguvī kodol-sintēzes rezultātā *JET* un *ITER* iekārtās, izmantojot dabā, it īpaši jūras ūdenī, plaši pieejamas izejvielas (deitēriju, litiju, tritiju).

3.1.1.1 Ja Eiropas rūpniecība grib nostiprināt un vairo savu klātbūtni un konkurētspēju pasaules mērogā, tai jāizveido spēcīga un visaptveroša stratēģija, kurā īpaša uzmanība pievērsta energoapgādei, piemērojot istu "izejvielu diplomātiju".

3.1.1.2 Piekļuvei izejvielām, it īpaši enerģijas avotiem, jābūt jaunās rūpniecības politikas pamatā. Vissvarīgāk ir nostiprināt ekonomiskās un politiskās attiecības ar trešām valstīm, lai

- novērstu izkropļojumus piekļuves nosacījumos, veicot pasākumus pret eksporta ierobežojumiem⁽⁷⁾;

- atbalstītu metālu ražošanu Eiropā;
- pastiprināt darbību Eiropai jau pieejamo izejvielu jomā;
- uzraudzīt sarakstu ar 14 "stratēģiskajām" izejvielām ražošanas nākotnei; tās ir antimons, berilijs, kobalts, fluorīts, gallijs, ģermānijs, grafitis, indijs, magnēzijs, niobijs, platīna grupas metāli (platīns, pallādijs, irīdijs, rodijs, rutēnijs un osmijs), retzemju metāli, tantals un volframs;
- izveidot stratēģiskas galveno izejvielu rezerves;
- iekļaut kokvilnu stratēģisko izejvielu sarakstā;
- izveidot Eiropas ģeoloģijas dienestu.

3.1.2 MVU darbības izvēršana starptautiskā mērogā. Vēl viens liels izaicinājums ir Eiropas rūpniecības starptautiskais mērogs — mazajiem un vidējiem uzņēmumiem jāvar konkurēt globālajos tirgos līdztekus lieliem uzņēmumiem, vienlaikus pozitīvi parādot savus ražošanas apgalbus.

3.1.2.1 Ir jāizveido un jāpastiprina atbalsta instrumenti tirgus izpētei un finansējumam (apdrošināšana, maksājumu garantijas utt.), lai ļautu MVU attīstīties starptautiskā mērogā.

3.1.2.2 Saskaņā ar Uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektorāta jaunāko pētījumu 25 % no maziem un vidējiem Eiropas uzņēmumiem pēdējos trīs gados ir nodarbojušies ar importu un eksportu. Ārpus Eiropas iekšējā tirgus tikai 13 % uzņēmumu ir bijušas attiecības ar trešām valstīm, un darījumi jaunajos tirgos BRIC valstīs (Brazīlija, Krievija, Indija un Ķīna) ir bijuši tikai 7 līdz 10 % uzņēmumu.

3.1.2.3 Darbības izvēršana starptautiskā mērogā ir labvēlīga uzņēmumam un dod tam papildu iespējas:

- tendence papildināt darbinieku skaitu. Starptautiskā mērogā aktīvi MVU rada jaunas darbavietas, palielinot darbinieku skaitu par 7 %, savukārt citos MVU pieaugums ir tikai 1 %;
- tendence veikt inovāciju. Inovatīvus produktus un pakalpojumus ieviesuši 26 % no starptautiskā mērogā aktīviem MVU un tikai 8 % citu MVU.

3.1.2.4 Darbības uzlabojums starptautiskajā tirdzniecībā ir nozīmīgs, lai palielinātu izaugsmi un nodarbinātību.

3.1.2.5 Īpaši jāstiprina un jāpaplašina izmēģinājuma iniciatīvas, lai izveidotu Eiropas atbalsta centrus trešās valstīs, tā sauktos Eiropas uzņēmējdarbības centrus⁽⁸⁾, un apņemšanās pilnībā izvērst tirgus piekļuves komandu (*Market Access Teams*) darbību.

⁽⁷⁾ Piemēram, tie, ko noteikusi Ķīna, Indija u.c. valstis.

⁽⁸⁾ Ķīnā, Taizemē, Indijā un Vjetnamā.

3.1.3 **Standartizācija.** Nepieciešama spēcīga standartizācijas un intelektuālā īpašuma aizsardzības politika, kurā būtu nodrošināta standartizācijas procesu ārējā dimensija.

3.1.3.1 Jāizvairās no tā, ka standarti pārvēršas par tirdzniecības šķēršļiem un ka valstu standartu skaita palielināšanās pakalpojumu jomā rada šķēršļus tirdzniecībai.

3.1.3.2 EESK ir pārliecināta, ka jāievieš juridiskas saistības visiem standartu veidotājiem standartu izstrādes procesā ievērot PTO nolīguma par tehniskajiem šķēršļiem tirdzniecībā (TBT) principus.

3.1.3.3 Vēl viens svarīgs temats ir sadarbība — pakalpojumiem un lietojumprogrammām jābūt patiešām sadarbspējīgam, lai tirgus tos pieņemtu un lai tie atbilstu izvirzītajiem mērķiem.

3.1.4 **Dialogs par regulatīviem jautājumiem.** Lai Eiropas rūpniecība būtu patiešām konkurētspējīga, vajadzīgi globāla mēroga noteikumi un regulējums.

3.1.4.1 Tirdzniecības tarifu barjerām bieži vien pievienojas regulējoša rakstura beztarifu barjeras. Tāpēc EESK uzskata, ka jāpastiprina centieni dažādās jomās gan nolūkā samazināt esošās barjeras, gan, lai nepieļautu jaunu barjeru rašanos.

3.1.4.2 Šajā saistībā labāka regulējuma princips ir nozīmīgs, lai pazeminātu pārāk augstās izmaksas, kas bieži rodas pārmērīga regulējuma dēļ, un veicinātu efektīvāku piekļuvi starptautiskiem tirgiem, izmantojot savstarpējās atzīšanas mehānismus.

3.1.5 **Kopējā tirdzniecības politika** ir viens no Eiropas Savienības ārējo attiecību pilāriem. Tā regulē dalībvalstu tirdzniecības attiecības ar trešām valstīm, un tās galvenais mērķis ir nodrošināt taisnīgu konkurenci un līdzvērtīgus noteikumus.

3.1.5.1 Jānodrošina efektīvāka cīņa ar **viltojumiem un pirātismu** gan vienotā tirgus iekšienē, gan ārpus tā, jo šīs parādības nelabvēlīgi ietekmē aizvien lielāku skaitu arvien atšķirīgāku nozaru.

3.1.5.2 Lisabonas līgumā norādīts, ka uzlabot darbību pārrobežu un starptautiskajā tirdzniecībā ir svarīgi, lai palielinātu uzņēmumu izaugsmi, stiprinātu konkurētspēju un stabilitāti ilgtermiņā, nodrošinot, ka Eiropa pauz vienotu viedokli.

3.1.5.3 Instrumenti tirdzniecības aizsardzībai un piekļuvei tirgiem galvenokārt ir izveidoti tādēļ, lai aizsargātu Eiropas uzņēmumus no tirdzniecības šķēršļiem. Savienībai jāvar garantēt, lai pasaules tirdzniecība attīstītos harmoniski, būtu taisnīga un ilgtspējīga un tajā tiktu ņemts vērā atšķirīgais trešo valstu attīstības līmenis, palīdzot mazāk attīstītām valstīm

virzībā uz industrializāciju un prasot jaunajām tirgus ekonomikas valstīm pilnībā ievērot noteikumus.

3.1.5.4 ES jānosaka precīzi ekonomiski kritēriji, lai apspriestu un noslēgtu brīvas apmaiņas nolīgumus un izvēlētos partnerus, īpaši attiecībā uz tirgu potenciālu saistībā ar to lielumu un ekonomikas izaugsmi, nodrošinot skaidrus *ex ante* (politiska saskaņotība) un *ex post* (simetriskuma un savstarpīguma pilnīga ievērošana) novērtējuma mehānismus arī ar Eiropas sociālā dialoga un organizētas pilsoniskās sabiedrības atbalstu.

3.1.5.5 Tarifu samazināšana PTO ietvaros jāpapildina ar centieniem uzlabot darba apstākļus atbilstoši SDO standartiem.

3.1.6 **Savienības tēls un perspektīvas.** Ir vajadzīgs uz ilgtspējīgu attīstību virzīts redzējums ar spēju atbalstīt iekļaujošas sabiedrības, atvērtas ekonomikas un miermīlīgas attiecības globālā un ilgtermiņa perspektīvā.

3.1.6.1 Eiropas Savienības tēls tās iekšienē, bet galvenokārt ārpus tās jāspodrina, nodrošinot saskaņotību, vienotību un ātru rīcībaspēju, lai pilnībā izmantotu savas iespējas. Jāizstrādā un jāīsteno konkrēta rīcība sinerģētiskos un savstarpēji saskaņotos līmeņos, lai

— nodrošinātu **līdzsvarotu brīvu piekļuvi tirgiem**, kā arī **saudzētu planētas ierobežotos resursus, garantējot ilgtspējīgu Eiropas piekļuvi resursiem**, kas tai ir stratēģiski nepieciešami;

— **stiprinātu ekonomisko dialogu ar visiem svarīgākajiem partneriem**, izmantojot daudzpusēju pieeju;

— turpinātu **stiprināt euro starptautisko lomu**;

— pozicionētu ES kā **“starptautisku regulējošu varu”**, kas atbalsta standartu paaugstināšanu rūpniecības, vides un sociālajā jomā, kā arī pienācīgas kvalitātes nodarbinātības, publisko iepirkumu un intelektuālā īpašuma jomā;

— **dotu jaunu impulsu attiecībā uz trim galvenajām ES ārējās attīstības politikām:** paplašināšanos, kaimiņattiecību politiku un Vidusjūras reģiona valstu savienību, kā arī jaunām partnerattiecībām ar Āfriku atbilstoši ĀKK nolīgumiem⁽⁹⁾.

3.1.6.2 EESK ir pilnībā pārliecināta, ka bez **Eiropas līmeņa uz līdzdalību vērstas prognozēšanas par Eiropas rūpniecības politikas globālām perspektīvām** nebūs iespējams attīstīt kopēju stratēģisku redzējumu, kas vajadzīgs, lai piešķirtu jaunu, spēcīgu un saskaņotu impulsu Eiropas rūpniecības politikas ārējai dimensijai.

⁽⁹⁾ EESK atzinums par tematu “Atjauninātās Lisabonas stratēģijas ārējā dimensija”, OV C 128/2010., 41. lpp.

3.1.6.3 EESK ir pārliecināta, ka Eiropas rūpniecības nozares ir interesētas izaugsmē un ka vienīgais veids, kā to panākt, ir nepieļaut pastāvīgu pakļaušanos zemāku izmaksu konkurencei.

3.1.7. Nozaru iniciatīvas: vadošie tirgi un platformas

3.1.7.1 Eiropai jāveido nākotne, balstoties uz savām stiprajām pusēm. Tiek nemītīgi izstrādāti dažādi nozares risinājumi, lai uzlabotu Eiropas globālo konkurētspēju un vairotu Eiropas kā dzīves un darba vietas pievilcību.

3.1.7.2 Dažas galvenās jomas:

- tehnoloģiju infrastruktūras;
- energoapgādes tīkli;
- zināšanu sabiedrība un digitāla sabiedrība;
- veselība un mobilitāte;
- ES rūpniecības nozarēm vajadzīgās horizontālās tehnoloģijas.

3.1.7.3 EESK uzskata, ka jāizveido spēcīgāka un saskaņotāka dažādu jau esošo nozaru pieeju sistēma:

- Eiropas tehnoloģiju platformas;
- Vadošo tirgu iniciatīvas;
- dažādas augsta līmeņa konsultāciju komitejas;
- tādas inovāciju platformas kā, piemēram, “LeaderShip”, “Cars 21”, IKT darba grupa;
- ķīmijas rūpniecības augsta līmeņa grupa.

3.1.7.4 EESK arī uzskata, ka dažas īpaši sensitīvas un daudzsoļošanas nozares būtu vērts attīstīt papildus:

- **kosmos;**
- **ilgtspējīga mobilitāte;**
- **nākotnē nozīmīgi sociālie jautājumi, kas saistīti ar klimata pārmaiņām;**
- **konkurences problēmjautājumi**, piemēram, ķīmijas, mašīnbūves un pārtikas lauksaimniecības rūpniecība;
- **energoietilpīgas nozares.**

4. ES politiku ārējā dimensija — ES rūpniecības panākumu atslēga

4.1 Prezidentvalsts Ungārija uzsvērusi, ka “visā pasaulē notiek neticami straujas un dziļas pārmaiņas, un Eiropai jābūt spējīgai izturēt daudz spēcīgāku globālo konkurenci nekā agrāk”.

4.2 Divdesmit miljoniem Eiropas uzņēmumu, īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, ko vada radošas personības, strādnieki, amatnieki un uzņēmēji, jāvar atjaunot un stiprināt savu konkurētspēju un izveidot darba vietas ar tādas Eiropas rūpniecības politikas atbalstu, kas rūpējas par savu ārējo dimensiju.

4.3 EESK atbalsta 2010. gada 17. decembra Eiropadomes secinājumus par starptautisko konkurētspēju un vienoto tirgu.

4.4 Īpaši EESK uzsver, cik svarīgi ir izveidot viedu, paredzamu un mazāk apgrūtināšu normatīvo sistēmu uzņēmumiem un labāku uzņēmējdarbības vidi MVU, kas tiem ļautu darboties un plānot ilgtermiņā.

Briselē, 2011. gada 4. maijā

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Staffan NILSSON